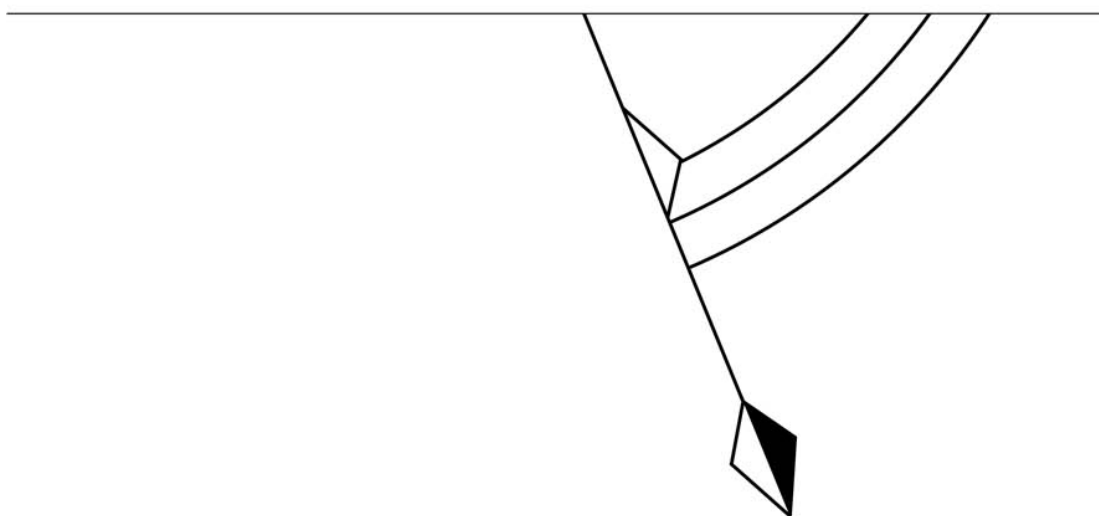

Kosten van dienstverlening voor gemeenten

Vereniging van Nederlandse
Gemeenten

Bestuur & Management Consultants
12 september 2007
dr. N.A.C. (Ard) Schilder
drs. E. (Erik) Böhm
Projectnummer:

Inleiding

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de belangrijkste belangenbehartiger van gemeenten en daarnaast een belangrijke dienstverlener voor diezelfde gemeenten. Binnen VNG bestond de behoefte meer inzicht te krijgen in de dienstverlening door andere (doelgroepen-)organisaties aan gemeenten en wat de daarbij behorende kosten zijn. Bestuur & Management Consultants (BMC) is gevraagd onderzoek te doen naar dit onderwerp.

BMC heeft in overleg met de VNG uiteindelijk 50 organisaties geselecteerd, waarvan de doelgroep, dienstverlening en de bijbehorende kosten in beeld zijn gebracht. Daarbij kon gebruik worden gemaakt van voorwerk dat enige tijd geleden al door medewerkers van de VNG zelf is verricht. Aanvullende informatie is verkregen door websearch en waar nodig aanvullend telefonisch contact.

De resultaten van het onderzoek vindt u in dit rapport. Ze worden gepresenteerd in drie paragrafen:

1. Een paragraaf met een overzicht van de geselecteerde organisaties, hun doelgroep en doelstelling (blz.3-6).
2. Een paragraaf met een overzicht van de kosten van de dienstverlening door deze organisaties (blz.7-10).
3. Een paragraaf met een beschrijving van de meest opvallende uitkomsten van het onderzoek (blz.11).

1. Dienstverlenende organisaties voor gemeenten

Er bestaat een breed scala aan organisaties die dienstverlening aanbieden voor gemeenten. De organisaties die geselecteerd zijn voor dit onderzoek hebben als kenmerk dat ze zich richten op specifieke doelgroepen of beleidsterreinen binnen gemeenten en breed bekend zijn binnen de gemeentelijke wereld. Qua organisatievorm betreft het op een enkele uitzondering na verenigingen. In tabel 1 hieronder worden ze gepresenteerd, waarbij voor de overzichtelijkheid gekozen is voor een indeling naar beleidsvelden die nauw samenhangt met de indeling die de VNG zelf in haar dienstverlening maakt.

Tabel 1 Dienstverlenende organisaties voor gemeenten

Beleidsveld/naam organisatie	Doelgroep	Doelstelling
1. Burger, bestuurlijke organisatie en gemeentelijke dienstverlening in brede zin		
Vereniging van Directeuren Publieksdiensten	Directeuren publieksdiensten 100.000+	Kennisuitwisseling binnen de doelgroep
NVR (Nederlandse Vereniging Riviergemeenten)	Riviergemeenten	Belangenbehartiging riviergemeenten op regionaal, provinciaal, rijks- en internationaal niveau.
NVRR (Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies)	Rekenkamers	Kennis en ervaring uitwisselen. Door van elkaar te leren kunnen de leden met goed en onafhankelijk onderzoek bijdragen aan de kwaliteit van het openbaar bestuur.
VGS (Vereniging van gemeentesecretarissen)	Gemeentesecretarissen	Bevorderen van een goede uitoefening van de functie van gemeentesecretaris en ontwikkelen van de inhoud ervan. De vereniging ondersteunt haar leden vooral ten aanzien van immateriële belangen door middel van onderzoek, cursussen, informatie, contacten etc.
VvG (Vereniging van griffiers)	Griffiers	Het – in meest brede zin – behartigen van de belangen van de griffiers.
VJK (Vereniging voor Juridische Kwaliteitszorg)	Gemeenten	Een bijdrage leveren aan de verhoging van de juridische kwaliteit van het lokale openbaar bestuur, waarbij in elk geval ook aandacht wordt geschonken aan het terugdringen van juridisering van het openbaar bestuur.
NGB (Nederlands Genootschap van Burgemeesters)	Burgemeesters	a. Het behartigen van de belangen van de burgemeesters in de ruimste zin des woords b. Het bevorderen en doen erkennen van een staatsrechtelijk en maatschappelijk juiste opvatting en uitoefening van het ambt en de taak van burgemeesters; c. Het bevorderen van een regelmatig contact tussen de burgemeesters, teneinde de collegialiteit onder hen te versterken; d. Het bevorderen van de vakbekwaamheid van de burgemeesters; e. Het onderhouden van de relatie met haar oud leden.
(NVVB) Nederlandse Vereniging van Burgerzaken	Hoofden Burgerzaken	Kennisuitwisseling
LCGW	Lokaal bestuurlijk-ambtelijke professionals	Bijeenbrengen van lokale bestuurders en ambtelijke professionals op het terrein van welzijn.
VVO, Vereniging voor	Communicatie-	Beroepsvereniging voor Communicatie (BvC).

Overheidsvoorlichters, nu: Logeion	professionals van overheden	Verenigen van de communicatiedisciplines overheid, bedrijfsleven, onderwijs en consultancy op één platform.
Platform middelgrote gemeenten	Middelgrote gemeenten	Uitwisseling best practices, belangenbehartiging, platform
G4	Grootste 4 gemeenten	Uitwisseling best practices, belangenbehartiging, platform
G27 (inclusief pijler)	Grootste 31 gemeenten minus de G4	Uitwisseling best practices, belangenbehartiging, platform
2. Informatiebeleid		
VIAG (Vereniging van coördinatoren I & A van gemeenten)	Medewerkers ICT bij lagere overheden	Verdere professionalisering van de individuele leden en facilitering van de onderlinge informatie-uitwisseling en collegiale banden
IMG 100.000+, Vereniging Informatie Management	Informatiemanagers van 100K+gemeenten	Kennisuitwisseling
GV Centric, de Gebruikersvereniging Centric	(Semi-)overheden	Behartiging van de algemene belangen van de leden in relatie tot de producten en diensten bij de leverancier Centric.
GV PinkRocadeCivility	(Semi-)overheden	Behartiging van de algemene belangen van de leden in relatie tot de producten en diensten bij Pink Rocade
3. Gemeentefinancien en belastingen		
FAMO (Vereniging Federatie van Algemene Middenmanagers bij de Overheid)	Middenmanagers overheid	Het ondersteunen van de individuele leden bij hun streven naar een optimale functievervulling.
Directeuren Financiën 100.000 plus	Directeuren Financiën 100.000 plus	Kennisuitwisseling
Belasting Overleg Grote Gemeenten	Gemeenten 100.000+ en aanvullingen	Overleg/soms gezamenlijke acties, publicatie
Concerncontrollers 100.000 plus	Concerncontrollers 100.000 plus	Kennisuitwisseling
Hoofden belastingen 100.000plus	Hoofden belastingen 100.000 plus	Kennisuitwisseling
NVvGB Nederlandse vereniging voor gemeentelijke belastingen (nieuw 2005)	Gemeenten	Het behartigen van de belangen van de leden op het gebied van Gemeentebelastingen en al hetgeen geacht wordt daarmee verband te houden.
4. Welzijn en onderwijs		
Landelijke vereniging van onderwijsbeleidsadviseurs LVO	Onderwijsbeleidsadviseurs	Het bewaken en bevorderen van het gemeentelijk onderwijsbeleid, in het licht van de totale, integrale beleidsontwikkeling van gemeenten.
Ingrado (voorheen LVLA)	Leerplichtambtenaren	Vanuit haar landelijke positie actief bijdragen aan zo goed mogelijke oplossingen voor vraagstukken van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten, door het bevorderen van een effectief landelijk beleid gericht op participatie van jeugdigen (0-23 jaar) in onderwijs en werk en van goede voorwaarden voor het werk van haar leden.
GGD Nederland instituut	GGD	
GGD Nederland vereniging van GGD'en	GGD	
5. Sport en Cultuur		
VSG (Vereniging Sport en Gemeenten) (was LC)	Gemeenten	Inzetten voor sport op lokaal niveau. De belangen van gemeenten staan hierbij centraal.
Vereniging van Openbare Bibliotheken	Gemeenten	Platform, dienstverlening en belangenbehartiging
De Kunstconnectie - Vereniging voor Kunstzinnige Vorming	Werkgevers KV	Platform, werkgeversvereniging, belangenbehartiging
Nederlandse Museumvereniging	(gemeenten)Musea	Belangenbehartiging en professionalisering van de leden, alsmede het bevorderen van het museumbezoek.

Convent gemeentelijke archeologen	Gemeentearcheologen	a. Belangenbehartiging gemeentelijke rol binnen het archeologisch bestel b. Bevorderen van archeologie als onderdeel van cultuurhistorisch beleid en beheer c. Informatie verstrekken aan andere gemeenten
Erfgoed Nederland (voorheen DIVA)	Gemeenten	Versterking van de maatschappelijke positie, het belang en de betekenis van het cultureel erfgoed. als geheel en daarbinnen dat van de deelsectoren archeologie, archieven, monumenten en musea.
Federatie grote monumentengemeenten (Stichting Bouwhistorie Nederland)	Gemeenten met 200 of meer rijksmonumenten	Informatie en ervaringen inzake de monumentenzorg uitwisselen en bepalen gezamenlijke visies over monumentenbeleid.
VSCD – Vereniging van Schouwburg en Concertgebouwdirecties	Theaterexploitanten	Platform, dienstverlening en belangenbehartiging
6. Werk en Inkomen		
LORPA	Gemeenten	Het LORPA vertegenwoordigt de Regionale Platforms Arbeidsmarktbeleid, waarin gemeenten, CWI, UWV, werkgevers, werknemers en het onderwijs regionale afstemming en acties bevorderen op het gebied van arbeidsmarkt en scholing.
DIVOSA	Werk Inkomen Zorg instanties	Lobby, belangbehartiging, platform en kenniscentrum
Cedris	Werkgelegenheids en reïntegratiebedrijven	Het bureau van Cedris ondersteunt en faciliteert haar leden onder meer door hen te informeren, maar ook door hun gezamenlijke belangen te behartigen bijvoorbeeld in politiek Den Haag.
7. Ruimtelijke omgeving en wonen		
GPKL (Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen)	Gemeenten	Behartiging van de gemeentelijke belangen bij de totstandkoming van wetgeving, regelgeving, beleidsregels en technische en juridische afspraken ter zake van de ondergrondse infrastructuur van kabels en leidingen en het uitwisselen van kennis, ervaring en informatie tussen de leden, en partijen buiten de vereniging.
RIONED (Riolering)	Gemeenten (primair), overige instellingen van de publieke sector en bedrijven	Stichting RIONED is platform, kenniscentrum en belangenbehartiger van de rioleringszorg in Nederland. Deze rioleringszorg mvat de publieke activiteiten voor de inzameling en transport van vuil water, hemelwater en mede in relatie tot het in en onder de openbare ruimte aanwezige water.
Vereniging Stadswerk Nederland	Gemeenten en andere geïnteresseerden	Een blijvend schone en veilige fysieke leefomgeving. Dit wordt bereikt door het vakinhoudelijk behartigen van belangen, het adviseren en ondersteunen van haar leden
Vereniging BWT Nederland	Gemeenten Organisaties Individuele leden	Het bevorderen van de kwaliteit van het bouw en woningtoezicht in Nederland in de meest brede zin van het woord.
Vereniging van Grondbedrijven	Gemeenten en overige geïnteresseerden	a. Het verhogen van de vakkennis en deskundigheid van de leden b. Het scheppen van mogelijkheden en/of het geven van medewerking aan onderwijs op het terrein van grondbedrijfsactiviteiten in de meest ruime zin. c. Het uitwisselen van de in de vereniging aanwezige kennis tussen de leden en het bundelen hiervan met het oog op het geven van adviezen aan derden.

8. Milieu en water		
NVRD (Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement)	Gemeenten bedrijven	Bevorderen van doelmatig management van afvalbeheers- en reinigingstaken voor al haar leden .
PMGG (Platform milieuhandhaving grote gemeenten)	50.000+ gemeenten	Op managementniveau in aanvulling op bestaande structuren een netwerk op te bouwen met als doel: elkaar leren kennen (netwerkontwikkeling), uitwisseling van informatie en beleid (halen én brengen), gezamenlijk opzetten van specifieke verbeterprojecten en serieuze gesprekspartner zijn voor VROM om beter te kunnen anticiperen op ontwikkelingen.
Glami (Glastuinbouw en Milieu)	Publieke en private organisaties in de glastuinbouw	Landelijk platform, waarin overheid en bedrijfsleven hun beleid op het gebied van energie, milieu en ruimtelijke inrichting op elkaar afstemmen.
Klimaatverbond Nederland	Gemeenten en provincies	Verantwoordelijkheid dragen in het versterken van het (inter-)nationaal milieu- en klimaatbeleid
KIMO (Milieu, noordzee gemeenten, internationaal)	Kustgemeenten uit Nederland en België	Belangenbehartiging.
ICLEI (milieu, internationaal)	Publieke sector, NGO's en overige geïnteresseerden	Build and serve a worldwide movement of local governments to achieve tangible improvements in global sustainability with special focus on environmental conditions through cumulative local actions.
Coöperatie VAOP	Gemeenten	Nederlandse gemeenten te ondersteunen bij het inzamelen, verwijderen en verwerken van recyclebare afvalstromen. (oprichting 1992, op initiatief VNG)
9. Openbare orde en veiligheid		
NVBR (Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding)	Brandweer	Branchevereniging, belangenbehartiging van de brandweer.

2. Kosten van dienstverlening

In deze paragraaf worden de kosten van de dienstverlening van de in paragraaf 1 genoemde organisaties in beeld gebracht. Voor zover beschikbaar zijn naast de gegevens voor 2007 de gegevens gebruikt voor 2004 die eerder door de VNG zelf zijn verzameld. Naast een overzicht van de kosten van alle organisaties (Tabel 2) is een overzicht toegevoegd van de kosten die zouden horen bij een typische gemeente van 20.000 inwoners, 60.000 inwoners, 120.000 inwoners en tot slot een gemeente met 250.000 inwoners (Tabel 3). Bij de keuze voor deze categorieën is gelet op de indeling naar grootteklassen van de organisaties die in dit onderzoek zijn meegenomen en de indeling van de VNG zelf. In tabel 3 zijn voor de volledigheid en ter vergelijking de kosten van dienstverlening door de VNG meegenomen (contributie).

Tabel 2 Kosten van dienstverlening van de geselecteerde organisaties

Naam organisatie	Contributie 2004	Contributie 2007
1. Burger, bestuurlijke organisatie en gemeentelijke dienstverlening		
Vereniging van Directeuren Publieksdiensten	€ 2500,- per jaar per dienst	onbekend.
NVR (Nederlandse Vereniging Riviergemeenten)	onbekend	€ 0,0305 per inwoner per jaar, bij >200.000 inwoners € 3.000,- Aspirant-leden: half jaar vrijgesteld van contributie
NVRR (Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies)	getrapt van € 200 - 1500 voor gemeenten	getrapt van € 200 - 1500 voor gemeenten
VGS (Vereniging van gemeentesecretarissen)	€ 285,- per jaar	€ 345,- per jaar
VvG (Vereniging van griffiers)	€ 300,- per jaar (plv. griffiers betalen 75%)	€ 300,- per jaar
VJK (Vereniging voor Juridische Kwaliteitszorg)	€ 250,- per jaar	€ 250,- per jaar
NGB (Nederlands Genootschap van Burgemeesters)	€ 175,- per jaar	€ 240,- per jaar
(NVVB) Nederlandse Vereniging van Burgerzaken	€ 27,50 per lid	€ 27,50 per lid
LCGW	€ 122 - 625 per jaar	€ 158 - 653 per jaar per gemeente. Bedrijven: afhankelijk van aantal werkn. € 1063,- tot € 3188,-
VVO, Vereniging voor Overheidsvoorlichters, nu: Logeion	€ 183,- per lid per jaar	€ 224,- per lid per jaar. vanaf 9e lid per org: € 112,- vanaf 51e lid per org: € 95,20
Platform middelgrote gemeenten	onbekend	€ 3.500,- per lid per jaar
G4	onbekend	onbekend
G27 (inclusief pijler)	onbekend	€ 0,13 per inwoner per jaar
2. Informatiebeleid		
VIAG (Vereniging van coördinatoren I & A van gemeenten)	€ 250,- per jaar	€ 272,- per jaar
IMG 100.000+, Vereniging Informatie Management	€ 350,- per jaar	onbekend
GV Centric, de Gebruikersvereniging Centric	€ 650,- per jaar	€ 750,- per jaar
GV PinkRocadeCivility	€ 240,- + 2 promille v/d softwarepakketten.	€ 240,- + 2 promille v/d softwarepakketten.

3. Gemeentefinancien en belastingen		
FAMO (Vereniging Federatie van Algemene Middenmanagers bij de Overheid)	€ 125,- per persoon per jaar	€ 125,- per lid per jaar
Directeuren Financiën 100.000 plus	onbekend	onbekend
Belasting Overleg Grote Gemeenten	€280 oplopend tot €2400	onbekend.
Concerncontrollers 100.000 plus	onbekend	onbekend
Hoofden belastingen 100.000plus	onbekend	onbekend
NVVGB Nederlandse vereniging voor gemeentelijke belastingen (nieuw 2005)	n.v.t.	€ 25 per lid per jaar € 100 - 250 voor gemeenten
4. Welzijn en onderwijs		
Landelijke vereniging van onderwijsbeleidsadviseurs LVO	€ 250 - € 800 per gemeente, € 300,- per persoon, per jaar	€ 250 - € 800 per gemeente Bedrijven: (<20) € 400,- en (>20) € 800,-
Ingrado (voorheen LVLA)	€ 250 - € 620 per gemeente per jaar plus € 90,- pp/pj	overgangsregime, € 0,014 per inw. Totaal: € 137.550,-
Landelijk Overleg Chefs Onderwijs LOCO	onbekend	onbekend
GGD Nederland instituut	onbekend	onbekend
GGD Nederland vereniging van GGD'en	onbekend	onbekend
5. Sport en Cultuur		
VSG (Vereniging Sport en Gemeenten) (was LC)	afhankelijk van gemeentegrootte: € 375,- tot € 3.377,-	gemeentegrootte: (<10.000) € 428,- tot (>100.000) € 3724,-
Vereniging van Openbare Bibliotheken	min. € 319,60 max. € 12085,- opcenten per 1000 inw. min. € 108,90 max. € 4275,-	min. € 339,20 max. € 12280,- opcenten per 1000 inw. min. € 115,60 max. € 4540,-
De Kunstconnectie - Vereniging voor Kunstzinnige Vorming	onbekend	€ 400 - 3000 afhankelijk van personele lasten instelling
Nederlandse Museumvereniging	onbekend	Afhankelijk van jaaromzet (<45.000) € 160,- tot (>4,5mln) € 2.420,- (2005)
Convent gemeentelijke archeologen	onbekend	tot 50.000 inw. € 296,28 tot 100.000 € 385,85 tot 150.000 € 535,13 boven 150.000 € 654,57
Erfgoed Nederland (voorheen DIVA)	onbekend	onbekend
Federatie grote monumentengemeenten (Stichting Bouwhistorie Nederland)	onbekend	donateurschap
VSCD – Vereniging van Schouwburg en Concertgebouwdirecties	onbekend	Afhankelijk van bezoekersaantallen (<30.000) € 0,- tot (>200.000) € 2.880,-
6. Werk en Inkomen		
LORPA	onbekend	onbekend
DIVOSA	afhankelijk van gemeentegrootte € 678 - 4.038 per jaar	gemeenten: (<20.000) € 821,34 tot (G4) € 14878, 69 organisaties: (<10 pers.) € 849,66 - (>100) € 5045,48
Cedris	onbekend	onbekend
7. Ruimtelijke omgeving, verkeer en vervoer en wonen		
GPKL (Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen)	onbekend	afhankelijk van gemeentegrootte vanaf € 500,-
RIONED (Riolering)	Per woning: € 0,145	gemeente: per woning € 0,155 (min. € 440,-)

		provincies: € 1560 - 2010
		Waterschappen: per inw. € 0,0025 (min. 440,-)
		Ministeries: per directie € 780,-
Vereniging Stadswerk Nederland	1e 5000 inw = 0,05 per inw. 2e 20.000 inw = 0,04 per inw 3e 175.000 inw = 0,03 per inw. boven 200.000 inw = 0,02 per inw.	1e 5000 inw = 0,05 per inw. 2e 20.000 inw = 0,04 per inw 3e 175.000 inw = 0,03 per inw. boven 200.000 inw = 0,02 per inwoners Persoonlijke lidmaatschappen van € 20 - € 130,-
Vereniging BWT Nederland	€950 per jaar per gemeente	Afhankelijk van gemeentegrootte: (<12.000) € 600 tot (>250.000) € 3000,- Ind. Lidmaatschap: € 45,- of € 225 (zelfst. Ond.) Geassocieerd lidmaatschap (bedrijven) € 1250,-
Vereniging van Grondbedrijven	Afhankelijk van gemeentegrootte: (<20.000) € 100,- (>100.000) € 750,- G4: € 1000,-	Afhankelijk van gemeentegrootte: (<20.000) € 100,- (>100.000) € 750,- G4: € 1000,- Personen, bedrijven en overige instellingen: € 250,- per jaar
8. Milieu en water		
NVRD (Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement)	gemeenten: € 0,027 per inw. per jaar	gemeenten met uitbesteding: € 8,90 per 1000 inw. (min. € 250,- tot max. € 2450,-) gemeenten eigen inzameling: per ton afval. Min. € 1340,- max. € 13.400,-
PMGG (Platform milieuhandhaving grote gemeenten)	€ 600,- per gemeente	€ 750,- per gemeente per jaar
Glami (Glastuinbouw en Milieu)	ongeveer €31 per glastuinbouwbedrijf per gemeente (totaal variërend van €1300 tot €60.000 per gemeente)	Vanaf 35 glastuinbouw-bedrijven in gem. een bijdrage in de bekostiging van platform en secretariaat. Min. € 650,- € 18,75 per glastuinbouwbedrijf indien 35 aanwezig in gem
Klimaatverbond Nederland	gemeente: € 0,60 per inwoner met een minimum van € 180,-	gemeente: € 0,60 per inwoner met een minimum van € 180,-
KIMO (Milieu, noordzee gemeenten, internationaal)	onbekend	Afhankelijk van gemeentegrootte: (<10.000) € 545,- tot (>250.000) € 6562,-
ICLEI (milieu, internationaal)	€ 3.500,- voor de VNG. Voor gemeenten: 0 – 50.000 inw. € 600,- 50.000 – 100.000 inw. € 1.200,- >4.000.000 inw. € 8.000,-	€ 3.500,- voor de VNG. Voor gemeenten: 0 – 50.000 inw. € 600,- 50.000 – 100.000 inw. € 1.200,- >4.000.000 inw. € 8.000,- individuele leden: € 250,-
Coöperatie VAOP	onbekend	per ton afval € 6,-
9. Openbare orde en veiligheid		
NVBR (Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding)	€ 0,02 per inwoner per regio	€ 0,105 per inwoner per regio

Uit tabel 2 komt naar voren dat niet alle kosten konden worden achterhaald. Op deze plaats staat 'onbekend'. In veel van die gevallen gaat het om belangenbehartigers voor gemeenten van bepaalde omvang (100.000+ e.d.). De kosten voor de 'dienstverlening' van deze verenigingen vormen in de praktijk geen vast bedrag maar worden verwerkt op declaratiebasis bij de deelnemende gemeenten of gaan zitten in het ter beschikking stellen van bijvoorbeeld menskracht en vergaderlocaties. In andere gevallen gaat het

om verenigingen waarvan de contributiegrondslag zodanig complex is (vermenging met andere geldstromen/subsidies), dat ook intern op korte termijn geen scherp inzicht kon worden gegeven in de omvang van de contributie. Tot slot zijn er een aantal organisaties waarvan niet duidelijk is of ze nog bestaan.

Tabel 3 Kosten van dienstverlening voorbeeldgemeenten^{a)}

	20.000 inw.	60.000 inw.	120.000 inw.	250.000 inw.
1. Burger/bestuur/, dienstverlening	€ 3.368,78	€9.969,35	€25.789,13	€47.685,82
2. Informatiebeleid	€990,00	€990,00	€990,00	€990,00
3. Gemeentefinancien en belastingen	€100,00	€200,00	€250,00	€250,00
4. Welzijn en onderwijs				
5. Sport en Cultuur	€767,20	€2.301,60	€5.759,20	€7.964,00
6. Werk en Inkomen	€821,34	€2.464,02	€4.928,04	€10.266,75
7. RO, verkeer en vervoer en wonen	€3.498,15	€8.094,44	€13.638,89	€25.851,85
8. Milieu en water	€1.395,00	€3.308,88	€6.167,76	€10.737,00
9. OOV	€2.100,00	€6.300,00	€12.600,00	€26.250,00
Totaal kosten per gemeente	€13.040,47	€33.628,29	€70.123,02	€129.995,42
Contributie VNG (bedrag)	€23.735,00	€64.540,00	€124.540,00	€204.440,00
Als % van totale kosten overige dienstverlening	182,01%	191,92%	177,60%	157,27%

a) Uitgaande van deelname aan alle geselecteerde organisaties, behalve die afhankelijk zijn van gemeentegrootte en waarvoor de kosten niet bekend zijn. Kosten van individuele lidmaatschappen zijn ook niet meegenomen

De gegevens in tabel 3 laten zien dat de kosten van gemeentelijke dienstverlening redelijk proportioneel zijn verdeeld. Dit geldt voor zowel de dienstverlening van de VNG als de dienstverlening van andere belangenbehartigers/dienstverleners. Dit heeft te maken met het feit dat in de meeste gevallen voor een groot deel wordt gewerkt met bedragen per inwoner. Daarbij wordt soms nog een aantal stappen/grootteklassen in onderscheiden, maar die zijn relatief van beperkte invloed op de proportionaliteit.

Als de contributie van de VNG wordt afgezet tegen de (totale) kosten van overige dienstverleners, dan ligt het niveau van de VNG contributie anderhalf (voor de grootste gemeenten) tot twee maal zo hoog (voor de kleine en middelgrote gemeenten) als de totale kosten van andere belangenbehartigers/dienstverleners. Een belangrijke kanttekening die hierbij gemaakt moet worden is dat de kosten van overige belangenbehartigers/dienstverleners voorzichtig zijn ingeschat en niet volledig konden worden bepaald vanwege het ontbreken van precieze gegevens. Het is echter duidelijk dat wanneer rekening wordt gehouden met bijvoorbeeld het ter beschikking stellen van personeel en ruimte, de kosten al snel oplopen.

3. Opvallende uitkomsten

In dit rapport is een selectie opgenomen van de belangrijkste dienstverleners/ belangenbehartigers voor gemeenten. Kijkend naar de beleidsvelden valt op dat op bepaalde specifieke beleidsvelden (bijvoorbeeld openbare orde en veiligheid) er veel minder verenigingen zijn dan op andere (bijvoorbeeld milieu en water). Een aantal specifieke beleidsvelden waar de VNG zich op beweegt zijn niet of nauwelijks terug te vinden bij de verenigingen die in dit rapport zijn opgenomen. Het gaat om de volgende beleidsvelden:

- EU en internationaal (anders dan op het terrein van klimaat)
- Jeugd
- Vreemdelingenzaken en Integratie
- Economie

Dat kan te maken hebben met het feit dat andere partijen dan gemeenten daar een prominente rol spelen (bijvoorbeeld provincies bij jeugdbeleid en economie). Toch bevreemdt het dat op politiek belangrijke terreinen als jeugd en vreemdelingenzaken en integratie er minder verenigingsactiviteit is terug te vinden dan op andere terreinen. Anderszins biedt dit de VNG juist de kans om unieke toegevoegde waarde te bieden.

Wat verder opvalt in de kosten van dienstverlening is dat er bij veel verenigingen geen kostenstijgingen lijken te zijn doorgevoerd over de periode 2004 tot 2007 (11 organisaties). Daar staat tegenover dat er bij de sterkste stijgers juist weer sprake is van flinke kostenstijgingen. In onderstaande tabel zijn de sterkste kostenstijgers opgenomen, waarbij de kostenstijging is uitgedrukt in een indexcijfer van het kostenniveau van 2007 t.o.v. het kostenniveau in 2004.

Tabel 4 Sterkste stijgingen in kosten

Sterkste stijgers in index	Indexcijfer 2007 t.o.v. 2004
NVBR (Brandweezorg en Rampenbestrijding)	525,0
NVRD (Afval- en Reinigingsmanagement)	248,1
Ingrado (Leerplichtambtenaren)	225,8
NGB (Burgemeesters)	137,1
LCGW	129,5
VVO	122,4
DIVOSA	121,1
Aantal organisaties waar kostenniveau onveranderd is gebleven	11
Aantal organisaties waarvan geen index kon worden berekend	25